

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 4/2017-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. januára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť Roľníckeho družstva Telgárt, zastúpeného advokátkou JUDr. Evou Krchňavou, Rudlovska cesta 47, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41 Cob 2/2016 z 31. mája 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Roľníckeho družstva Telgárt o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. septembra 2016 faxom a 12. septembra 2016 poštou doručená sťažnosť Roľníckeho družstva Telgárt (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) sp. zn. 41 Cob 2/2016 z 31. mája 2016 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ ako žalovaný bol účastníkom konania vedeného pred Okresným súdom Brezno (ďalej len „okresný súd“), predmetom ktorého bol nárok [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobkyňa“) na zaplatenie sumy 453,05 € s príslušenstvom z titulu doplatenia vyrovnacieho podielu, na ktorý jej vznikol nárok po zániku jej členstva v roľníckom družstve. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 7 Cb 96/2010 z 26. júna 2014 návrh žalobkyne zamietol, keď pri výpočte vyrovnacieho podielu vychádzal z hodnoty skutočne preukázanej pôdy vo výmere 3,9374 ha a výšku vyrovnacieho podielu ustálil na základe znaleckého dokazovania sumou 3 005,70 €. Na základe odvolania žalobkyne krajský súd uznesením z 30. júna 2015 označený rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, keď podľa názoru odvolacieho súdu mal okresný súd považovať za správny výpočet vyrovnacieho podielu v sume 3 176,62 €, teda mal vychádzať z tzv. akceptovanej výmery pôdy 4,40 ha.

Okresný súd po vrátení veci na ďalšie konanie vo veci opätovne rozhodol rozsudkom sp. zn. 7 Cb 96/2010 z 12. novembra 2015 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), ktorým zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobkyňi 175,37 € s príslušenstvom, keď na základe vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že nárok žalobkyne predstavoval sumu 3 176,62 €, z ktorej sťažovateľ uhradil sumu 3 001,25 €. Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil v odvolaní napadnutej časti rozsudok okresného súdu ako vecne správny.

3. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv napadnutým rozsudkom a v odôvodnení sťažnosti uvádza, že *«Svoje odvolanie odôvodnil poukazom na ust. § 2 ods.2, § 9 ods.5 zák. č. 42/1992 Zb., čl. XXII bod 5 Stanov družstva (sťažovateľa) a čl. II. písm. a/ bod 2 Kritérií pre výpočet majetkových podielov členov a iných oprávnených osôb [REDAKOVANÉ]...»*

Z ustanovení § 2 ods. 2 a § 9 ods. 5 transformačného zákona (zák. č. 42/1992 Zb.) vyplýva, že schválený transformačný projekt je pre oprávnené osoby a orgány družstva

záväzný v častiach, ktoré boli schválené valným zhromaždením oprávnených osôb. Ďalej z nich vyplýva, že súčasťou transformačného projektu sú Kritériá pre výpočet majetkových podielov členov a iných oprávnených osôb [REDAKOVANÉ], ktoré presne určovali, akým spôsobom sa majetkový podiel oprávneným osobám vypočítava. Vzhľadom k tomu, že v r. 1992 bolo preukazovanie vlastníctva poľnohospodárskej pôdy s ohľadom na predchádzajúci režim socialistického zriadenia obzvlášť problematické, riešili sa nedostatočné podklady na preukázanie vlastníctva „dočasným uznávaním“ vlastníctva pôdy aj na základe iných listín, ktoré právne nespĺňali požiadavku preukázania vlastníckeho práva k pôde.

Práve z uvedeného dôvodu obsahovali Kritériá pre výpočet majetkových podielov členov a iných oprávnených osôb [REDAKOVANÉ] aj ust. čl. II písm. a/ bod. 2, v ktorom je výslovne uvedené, že majetkový podiel a imanie družstva pripadajúci na pôdu, podmienene napočíta družstvo aj tým oprávneným osobám, ktoré doložili nepriamy doklad o vlastníctve (doklad dokumentujúci vlastníctvo k pôde, predkov oprávnenej osoby) s podmienkou, že tieto oprávnené osoby predložia družstvu priamy doklad o vlastníctve pôdy a predložia družstvu čestné prehlásenie o tom, že sú dedičmi (nadobúdateľmi) pôdy, za ktorú nápočet podielov požadujú a len vinou zdlhavosti štátnych orgánov pri vybavovaní prevodu vlastníckych práv nemajú priamy doklad o vlastníctve pôdy a tiež písomné prehlásenie, že sú si vedomí následkov bezdôvodného obohatenia sa podľa § 451 Obč. zák. a v prípade uplatnenie práv tretích osôb obohatenie vydajú.

Keďže právna predchodkyňa žalobkyne dodatočne nedoložila doklady preukazujúce vlastnícke právo k pôde o výmere 4,4 ha, ale len k 3,9374 ha, bol sťažovateľ oprávnený v zmysle vyššie uvedeného vypočítaný majetkový podiel upraviť.

S uvedeným postupom sťažovateľa ohľadom výpočtu majetkového podielu právnej predchodkyne žalobkyne ako i následného výpočtu vyrovnacieho podielu sa nestotožnila žalobkyňa ani súd prvej inštancie, ktorý poukázal na ustanovenie čl. XXII Stanov sťažovateľa, podľa ktorého je možné takúto úpravu vykonať len na základe rozhodnutia súdu. Proti tejto argumentácii namietal sťažovateľ a poukazoval na ustálenú judikatúru českých súdov, podľa ktorej samotný výpočet majetkového podielu podľa § 9 ods. 7 transformačného zákona má len poriadkovú povahu a jeho záväznosť pre účastníkov transformácie nie je možné zo zákona vyvodit'. Ak je výpočet majetkového podielu vykonaný

družstvom nesprávny, môže sa oprávnená osoba domáhať opravy výpočtu u družstva a ak jej nebude vyhovené, môže sa dovolať súdnej ochrany. Rovnako tak, ak družstvo zistí, že ním prevedený výpočet je nesprávny, môže ho opraviť, ak už oprávnenej osobe nesprávne vypočítanú vyššiu čiastku vyplatilo, môže sa domáhať vydania bezdôvodného obohatenia (pre porovnanie 2 Cdon 777/97). /NS ČR sp. zn. 29 Odo1334/2005, zo dňa 1.2.2006/

Rovnaký názor prijal Najvyšší súd ČR aj v rozsudku sp. zn. 26 Cdo 949/2006 zo dňa 8.8.2006, ktorý tiež rieši otázku záväznosti výpočtu majetkového podielu, pričom samotný súd odkazuje už na ustálenú súdnu prax v tejto veci. Právna úprava SR a ČR bola ohľadom transformácie poľnohospodárskych družstiev rovnaká a rovnaké boli aj podmienky, v akých družstvá v čase transformácie pôsobili, vrátane neprehľadnosti vlastníckych vzťahov k pôde.

Ak má vzhľadom k ustálenej judikatúre (rozsudok NS ČR zo dňa 21.4.1998, sp. zn. 2 Cdon 777/97) - výpočet majetkového podielu podľa § 9 ods. 7 zák. č. 42/1992 Zb. iba poriadkovú povahu a jeho záväznosť pre účastníkov transformácie nie je možné zo zákona vyvodit' zastáva dovolací súd názor, že ak zistí súd v konaní o priznanie majetkového podielu v peniazoch, že jeho výpočet prevedený družstvom je nesprávny, nemôže žalobcovi priznať z titulu majetkového podielu čiastku takto družstvom nesprávne vypočítanú.

Sťažovateľ bol teda toho názoru, že ustanovenie Stanov družstva, o ktoré oprel svoj právny názor súd, je v rozpore s platným právom, keďže umožňuje priznať neoprávnený nárok a zároveň je v rozpore aj so záväznou časťou transformačného projektu, a to s Kritériami pre výpočet majetkových podielov členov a iných oprávnených osôb [REDACTED], ktoré v čl. II. písm. a/ bod 2 umožňovali prípadnú úpravu výšky majetkového podielu bez akéhokoľvek súdneho rozhodnutia.

Na základe uvedeného bol sťažovateľ toho názoru, že bol oprávnený vykonať zmenu priznaného majetkového podielu zo sumy 103.822 Sk (pri domnelom preukázaní vlastníctva pôdy vo výmere 4,4 ha) na sumu 92.977 Sk pri preukázaní vlastníctva pôdy vo výmere 3,9374 ha. Vychádzajúc z tohto právneho názoru bola potom výška vyrovnacieho podielu, na ktorý mala nárok právna predchodkyňa žalobkyne, 3.005,70 €, z ktorého žalovaný uhradil sumu 3.001,25 € a následne aj zostávajúcu čiastku 4,45 €. Preto sťažovateľ považoval nárok žalobkyne v požadovanej čiastke za neoprávnený a žiadal žalobu zamietnuť.

... Sťažovateľ namieta, že rozhodnutím Krajského súdu Banská Bystrica bolo porušené jeho právo vlastníť majetok a právo na jeho ochranu, keď je nútený na základe právoplatného rozhodnutia uhradiť žalobkyni neoprávnený nárok, na ktorý by inak nemala právo. Vyplatením tohto nároku dochádza nezákonne k zmenšeniu jeho majetku, keď súd svoje rozhodnutie založil na nesprávnej aplikácii zákona a postupoval v rozpore s ním.

Súd svojim rozhodnutím porušil princíp právnej istoty... keď napriek možnej aplikovateľnej judikatúre postupoval v úplnom rozpore s ňou bez toho, aby svoje právne názory konfrontoval s existujúcimi závermi iných, aj keď českých súdov. Vzhľadom k tomu, že podľa sťažovateľa na území SR neexistuje k uvedenej problematike judikatúra..., je možné podľa názoru sťažovateľa vychádzať z judikatúry Najvyššieho súdu Českej republiky /tzv. prípustný komparatívny výklad práva, pretože ide o rovnakú právnu úpravu v SR i ČR/. Takáto judikatúra bola obom súdom sťažovateľom predložená, napriek tejto ustálenej súdnej judikatúre odvolací súd rozhodol úplne v rozpore s ňou, bez toho, aby svoje právne závery podrobil konfrontačnému právnemu dialógu..., prečo sa nemohol stotožniť s už akceptovanou judikatúrou a prečo v analogickom súdnom prípade rozhodol odlišne.

... napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces i nedostatočným odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý nereflektoval na odvolacie námietky sťažovateľa ani vo vzťahu k uplatneniu čl. II. písm. a/ bod 2 Kritérií pre výpočet majetkových podielov členov a iných oprávnených osôb [REDAKOVANÉ], o ktoré opieral sťažovateľ svoje právo na úpravu výpočtu majetkového podielu. Touto argumentáciou sa odvolací súd vôbec nezaoberal a túto ani nevyhodnotil. Upriamil sa len na riešenie otázky platnosti resp. neplatnosti čl. XXII. Stanov sťažovateľa, na ktorú sťažovateľ síce v odvolaní poukazoval, ale v kontexte s cit. Kritériami a existujúcou judikatúrou.

... Krajský súd v Banskej Bystrici interpretoval použitú právnu normu nesprávne v rozpore s existujúcou judikatúrou, čím tiež porušil právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces.».

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol o porušení jeho v záhlaví označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu, aby napadnutý

rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a priznal sťažovateľovi úhradu trov konania v sume 994,42 €.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Právomoc ústavného súdu v konaní o ústavnej sťažnosti fyzickej osoby podľa čl. 127 ústavy voči rozhodnutiu či zásahom „všeobecných súdov“ je výlučne založená na jeho prieskume z hľadiska dodržania ústavnoprávných princípov, t. j. či v konaní a rozhodnutí v ňom vydanom (ne)boli dotknuté predpismi ústavného poriadku chránené práva alebo slobody fyzickej (právnickej) osoby. To v danom kontexte znamená, že ani prípadná vecná nesprávnosť rozhodnutia všeobecného súdu nie je sama osebe významná, lebo konanie o sťažnosti nie je pokračovaním konania, v ďalšej inštancii mimo rámec všeobecného súdu a ústavnému súdu v ňom zásadne neprislúcha, aby v jeho rámci prehodnocoval skutkové a právne závery všeobecného súdu alebo zjednocoval ich judikatúru (I. ÚS 76/2015).

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

9. Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny.

10. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch... Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Toto ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby

upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

11. Podstatou sťažnosti je námietka porušenia práva na spravodlivý proces v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia vecí krajským súdom, nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom odvolací súd nereagoval na odvolacie námietky sťažovateľa, ako aj porušenia princípu právnej istoty z dôvodu nerešpektovania ustálenej a na prípad sťažovateľa aplikovateľnej judikatúry. Podľa sťažovateľa bolo porušené aj jeho právo vlastníť majetok a právo na ochranu majetku, keď napadnutým rozsudkom bol zaviazaný plniť žalobkyni nárok, na ktorý by inak nemala právo.

12. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06). Ústavný súd ďalej pripomína, že do obsahu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý účastník konania predkladá (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

13. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil v odvolaní napadnutej časti rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 Občianskeho súdneho poriadku a svoj právny záver odôvodnil takto:

„Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam ako aj vec správne právne posúdil.

... Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie rozsudku súdu prvého stupňa v časti, ktorým súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľke 175,37 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne od 19.4.2010 do zaplataenia. Základnou odvolacou námietkou je tvrdenie odporcu, že bol oprávnený vykonať zmenu priznaného majetkového podielu zo sumy 103.822 Sk (pri domnelom preukázaní vlastníctva pôdy vo výmere 4,4 ha) na sumu 92.977 Sk (pri preukázaní vlastníctva pôdy 3,9374 ha), ktorý názor odporcu vychádza z ustanovení transformačného zákona § 2 ods. 2, § 9 ods. 2, 5, 7 ako i ustálenej judikatúry s tým, že ustanovenie čl. XXII. ods. 5 Stanov odporcu, z ktorých vychádzal aj odvolací súd je v rozpore s uvedenými zákonnými ustanoveniami.

Odvolací súd v súvislosti s odvolacími námietkami konštatuje, že tieto nemôžu viesť k záveru nesprávnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa.

V pôvodnom Znaleckom posudku č. 2/2013 vypracovanou znalkyňou [REDAKOVANÉ], stanovila táto výšku vyrovnacieho podielu pôvodnej navrhovateľky na sumu 4.413 Eur.

Vzhľadom na to, že znalkyňa pripustila možnosť opätovného výpočtu vyrovnacieho podielu navrhovateľky po akceptácii pripomienok zo strany odporcu k spôsobu výpočtu vyrovnacieho podielu nariadil okresný súd doplnenie znaleckého dokazovania.

V rozsudku okresný súd uviedol, že v Doplnku č. 1 znalkyňa určila výšku vyrovnacieho podielu z majetkového podielu navrhovateľky 103.822 Sk, kde bola akceptovaná výmera pôdy 4,40 ha, keď v tomto prípade bola výška vyrovnacieho podielu určená znalkyňou vo výške 3.176,62 Eur a z majetkového podielu vo výške 92.777 Sk, kde bol majetkový podiel ustálený na základe skutočne preukázaného vlastníctva pôdy 3,93 ha, kde určila znalkyňa výšku vyrovnacieho podielu na sumu 3.005,70 Eur.

Podľa čl. XXII. bod 5 Stanov odporcu ak sa neskôr preukáže, že majetkové podiely podľa zákona č. 42/1992 Zb. za pôdu a ostatný majetok boli priznané na základe nesprávnych dôkazov, družstvo vykoná úpravu ich výšky len na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. XV. bod 5 Stanov odporcu vyrovnací podiel sa uhrádza v peniazoch. Vyrovnací podiel sa poskytuje v rovnomerne rozvrhnutých splátkach. Prvá splátka je splatná po uplynutí 1 roku po schválení ročnej účtovnej závierky za rok, v ktorom členstvo zaniklo. Každá ďalšia splátka je splatná po uplynutí 1 roku. Posledná splátka je splatná najneskôr po uplynutí 10 rokov.

Po rozhodnutí odvolacieho súdu okresný súd opätovne o nároku navrhovateľky rozhodol. Účastníci konania si ustálili, že odporca uhradil právnej predchodkyňi navrhovateľky sumu 3.001,25 Eur. Následne okresný súd vychádzajúc z názoru odvolacieho súdu ustálil, že výška majetkového podielu právnej predchodkyne navrhovateľky predstavuje sumu 3.176,62 Eur a vzhľadom na uvedené zaviazal odporcu uhradiť navrhovateľke sumu 175,37 Eur.

Podľa § 2 ods. 2 zák. č. 42/1992 Zb. o úprave majetkových vzťahov a vyporiadaní majetkových nárokov v družstvách schválený transformačný projekt je pre oprávnené osoby a orgány družstva záväzný.

Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 42/1992 Zb. transformačný projekt vypracúva družstvo alebo ním poverená právnická alebo fyzická osoba. Družstvo je povinné ho odovzdať rade 60 dní pred konaním valného zhromaždenia, ktoré prerokúva a schvaľuje transformačné projekty. Rada je povinná oprávneným osobám umožniť prístup k predloženým transformačným projektom.

Podľa § 9 ods. 5 písm. g/ zák. č. 42/1992 Zb. transformačný projekt musí obsahovať kritériá pre výpočet majetkových podielov členov a iných oprávnených osôb, ktoré sú záväzne ustanovené v súlade s treťou a štvrtou časťou tohto zákona,

Podľa § 9 ods. 7 zák. č. 42/1992 Zb. družstvo vypočíta majetkové podiely podľa kritérií ustanovených týmto zákonom a oboznámi s nimi oprávnené osoby do 30 dní odo dňa schválenia transformačného projektu; súpis majetkových podielov overený audítorom sa stane prílohou schváleného transformačného projektu.

Odporca v odvolaní poukazoval na vyššie citované ustanovenia a tvrdil, že samotný výpočet majetkového podielu podľa § 9 ods. 7 transformačného zákona má iba poriadkovú

povahu a jeho záväznosť pre účastníkov transformácie nie je možné zo zákona vyvodit' (napr. rozsudok NS ČR sp. zn. 29Odo 1334/2005 zo dňa 1.2.2006). Samotný odporca v odvolaní uvádza, že schválený transformačný projekt je pre oprávnené osoby a orgány družstva záväzný v častiach, ktoré boli schválené valným zhromaždením oprávnených osôb a ktorého súčasťou sú kritériá pre výpočet majetkového podielu, ktoré presne určovali, akým spôsobom sa majetkový podiel oprávneným osobám vypočítava. Poukazoval na problematické poukazovanie vlastníctva poľnohospodárskej pôdy v r. 1992 s ohľadom na predchádzajúci režim socialistického zriadenia. Ak teda odporca tvrdí, že schválený transformačný projekt je pre oprávnené osoby a orgány družstva záväzný, je potom z tohto schváleného transformačného projektu, ktorý je súčasťou odborného posudku č. 13/05/2013, pôvodného znaleckého posudku č. 2/2013 ako aj Doplnku č. 1 k znaleckému posudku, zrejme, že v uvedenom transformačnom projekte bol rozsah pôdy právnej predchodkyne navrhovateľky stanovený na 4,4 ha, z ktorého aj následne odporca pri oznámení o výške podielov na imaní družstva zo dňa 28.11.1992 vychádzal, keď samotný odporca uviedol, že bol právnej predchodkyne navrhovateľa vypočítaný majetkový podiel v celkovej sume 103.822 Kčs. Je teda zrejme, že navrhovateľ vychádzal zo svojho vlastného dokladu - transformačného projektu a v tomto transformačnom projekte ustálil výšku majetkového podielu právnej predchodkyne navrhovateľky. Aj podľa názoru odporcu nie je samotný výpočet majetkového podielu podľa vyššie citovaného ustanovenia § 9 ods. 7 a citovaných rozhodnutí pre účastníkov transformácie záväzný, je potom podľa tvrdenia odporcu a aj podľa názoru odvolacieho súdu záväzný schválený transformačný projekt, ktorý vypracoval odporca, pričom v tomto transformačnom projekte bol uvedený rozsah pôdy 4,4 ha.

Odporca namieta aj čl. XXII. ods. 5 Stanov odporcu, ktorý je podľa jeho názoru v rozpore s v odvolaní citovanými ustanoveniami. K tomu odvolací súd uvádza, že ak uvedený článok Stanov považuje odporca za neplatný, mal dostatok možností a časového priestoru, aby tento článok zmenil. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na Stanovy odporcu, ktoré sú súčasťou znaleckého posudku č. 2/2013, jedná sa konkrétne o zmenu stanov, kde v závere je uvedené, že boli schválené na zasadnutí členskej schôdze dňa 8.12.1992, v ktorých predmetný článok XXII. ods. 5 je uvedený naďalej. Ďalej poukazuje na prílohu, ktorá sa nachádza v znaleckom posudku, a to návrh na zmenu Stanov [REDACTED]

z 28.4.1996, kde sa do čl. XXII. Stanov dopĺňali body 7, 8, 9 a zároveň na návrh na zmenu stanov [REDAKOVANÉ] z 27. 4. 1997, kde sa v čl. XXII. dopĺňal bod 10. V prípade, ak mal odporca za to, že uvedený článok XXII. bod 5 Stanov je v rozpore s transformačným zákonom, prípadne s inými právnymi predpismi, nič nebránilo odporcovi tento článok Stanov vypustiť, prípadne zmeniť, keďže z predložených dokladov je zrejmé, že zmena Stanov sa u odporcu viackrát vykonávala. Ak teda do dnešného dňa je uvedený článok naďalej v Stanovách odporcu, je zrejmé, že podľa uvedeného článku je potrebné, aby bola vykonaná zo strany družstva úprava výšky nesprávne priznaného majetkového podielu na základe rozhodnutia súdu, ktoré rozhodnutie odporca nepredložil. V konaní bolo preukázané, že samotný znalec, či už v pôvodnom znaleckom posudku alebo v doplnku znaleckom posudku vychádzal aj z dokladov odporcu, na ktoré sa odporca v odvolaní odvoláva, konkrétne z transformačného projektu schváleného odporcom.

Samotná znalkyňa vo výpovedi na pojednávaní konanom dňa 4.6.2013 uviedla, že dňa 23.1.2013 požiadala odporcu o predloženie zoznamu všetkých členov družstva s výškou ich vkladu, vrátane výšky splateného vkladu a počtu rokov členstva jednotlivých členov, na ktorý list jej bol predložený výpis z transformačného projektu, ktorý považovala za smerodajný pri určení výšky členského vkladu pôvodnej navrhovateľky. Schválený transformačný projekt bol predložený odporcom a jedná sa o projekt, ktorý, ako odporca uvádza, je pre oprávnené osoby a orgány družstva záväzný.

Čo sa týka rozhodnutí, na ktoré odporca poukazuje, samotný odporca uvádza, že sa v týchto rozhodnutiach rieši otázka záväznosti výpočtu majetkového podielu, ktorý má mať iba poriadkovú povahu, potom opätovne poukazuje odvolací súd na § 2 ods. 2 transformačného zákona (na ktorý sa odvoláva aj odporca), podľa ktorého je schválený transformačný projekt pre oprávnené osoby a orgány družstva záväzný.

Na základe uvedeného mal odvolací súd za preukázané, že námietky odporcu uvedené v odvolaní nie sú dôvodné, súd prvého stupňa dospel k správnym právnym záverom, pričom svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil.“

14. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia napadnutého rozsudku dospel k záveru, že sťažnostná argumentácia sťažovateľa nie je spôsobilá spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Ústavný súd nezistil, že by krajským súdom

aplikovaný postup pri zistení a hodnotení skutkového stavu veci a pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do napadnutého rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Krajský súd svoj právny záver o vecnej správnosti rozsudku súdu prvého stupňa odôvodnil dostatočným a ústavne akceptovateľným spôsobom, keď v súlade so svojím záväzným právnym názorom vysloveným v jeho zrušujúcom uznesení sa stotožnil s ustálením hodnoty majetkového podielu žalobkyne sumou 3 176,62 € a zaviazal sťažovateľa uhradiť žalobkyni sumu 175,37 € s príslušenstvom. Krajský súd podľa názoru ústavného súdu primerane a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom reflektoval aj na sťažovateľom vznesené odvolacie námietky poukazujúc na aplikovanú právnu úpravu, z ktorej vyplýva záväznosť schváleného transformačného projektu. Vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľa, že krajský súd rozhodol v rozpore s ustálenou judikatúrou súdov, poukazujúc pritom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, ústavný súd uvádza, že právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky (napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). Zjednocovanie judikatúry všeobecných súdov je poslaním Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorému zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] okrem iného priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní. Napokon, ako to uvádza sám sťažovateľ, v súvislosti s nastolenou právnou problematikou ani nemožno hovoriť o existencii ustálenej judikatúry, od ktorej by sa krajský súd v posudzovanom prípade mohol odkloniť.

15. V nadväznosti na citované odôvodnenie napadnutého rozsudku ústavný súd konštatuje, že tento podľa názoru ústavného súdu nie je prejavom interpretačnej alebo aplikačnej svojvôle, a preto sa úvahy krajského súdu v napadnutom rozsudku z pohľadu

ústavného súdu nejavia ako arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Keďže napadnutý rozsudok krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnený na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

16. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že nezistil možnosť porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

17. Obdobný záver možno formulovať aj vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, porušenie ktorých sťažovateľ namieta sekundárne, v spojení s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je zjavné, že nemohlo dôjsť ani k porušeniu označených práv. Ústavný súd preto aj v tejto časti odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

18. Nad rámec uvedeného ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha ústavnej ochrany v spore, ktorý možno označiť z hľadiska predmetu ako bagateľný a ktorý je už z tohto titulu *a priori* vylúčený z ústavného

prieskumu. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci by prichádzala do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov (k tomu pozri m. m. IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 94/2014, I. ÚS 134/2016).

19. V dôsledku odmietnutia sťažnosti bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2017